

Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих
імені Івана Зязюна НАПН України
Пряшівський університет (м. Пряшів, Словаччина)
Педагогічний факультет Карлового університету (м. Прага, Чехія)
Науковий університет імені Етвеша Лоранда (м. Будапешт,
Угорщина) Вища лінгвістична школа (м. Ченстохова, Польща)
Інститут педагогіки і психології
Університету імені Яна Кохановського в Кельціх (Польща)
Гуманітарний-педагогічний коледж
Мукачівського державного університету

ОСВІТА І ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ФАХІВЦІВ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

**Збірник тез доповідей
за матеріалами VIII Міжнародної
науково-практичної конференції
24-25 жовтня 2024 року**

Україна, Мукачево 24-25 жовтня 2024 р.

УДК 37:378.011.3-057.4:005.332.4-043.83:339.92(477:4)(043.2)
О-72

*Рекомендовано до друку Науково-технічною радою
Мукачівського державного університету
(протокол № 3 від 25 жовтня 2023 р.)*

Рецензенти:

Староста Володимир Іванович – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри загальної педагогіки і педагогіки вищої школи ДВНЗ “Ужгородський національний університет” (м. Ужгород);

Шпак Валентина Павлівна – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри початкової освіти Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького (м. Черкаси).

Редакційна колегія: Щербан Т.Д. – д.психол.н., професор (голова); Гоблик В.В. – д.е.н., професор; Товканець Г.В. – д.пед.н., професор; Кобаль В.І. – к.пед.н., професор; Молнар Т.І. – д.пед.н., професор; Горват М.В. – к.пед.н., доцент; Мочан Т.М. – к.пед.н., доцент; Фенчак Л.М. – к.пед.н., доцент.

Відповідальність за достовірність фактів, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікацій.

О-72 **Освіта і формування** конкурентоспроможності фахівців в умовах євроінтеграції: збірник тез доповідей VIII Міжнародної науково-практичної конференції, 24-25 жовтня 2024 р., Мукачево / Ред. кол.: Т.Д. Щербан (гол. ред.) та ін. Мукачево: Вид-во МДУ, 2024. 328 с. ISBN978-617-7495-53-5

У збірнику представлено тези доповідей учасників VIII Міжнародної науково-практичної конференції “Освіта і формування конкурентоспроможності фахівців в умовах євроінтеграції”. Учасниками конференції запропоновано до обговорення проблеми розвитку закладів загальної середньої та вищої освіти, освіти дорослих і професійної активності фахівців.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, аспірантів, які займаються проблемами національної освіти в умовах інтеграції в європейський і міжнародний освітній простір.

УДК 37:378.011.3-057.4:005.332.4-043.83:339.92(477:4)(043.2)

ISBN978-617-7495-53-5

© Мукачівський державний університет, 2024

<i>ПАНЧЕНКО О.Ю.</i>	
РОЗВИТОК МАТЕМАТИЧНОГО МИСЛЕННЯ УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ.....	230
<i>ПОВІДАЙЧИК М.М., ПОВІДАЙЧИК О.С., ПОПИК Ю.С.</i>	
ШЛЯХИ ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ У ТЕОРІЇ І ПРАКТИЦІ ВИЩОЇ ШКОЛИ.....	233
<i>ПОП О.В., МОЧАН Т.М.</i>	
ДЕЯКІ ПИТАННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ.....	235
<i>ПОПОВИЧ К.І., ГОРВАТ М.В.</i>	
ПРАКТИЧНЕ ЗНАЧЕННЯ ЕКСКУРСІЇ ДЛЯ РОЗВИТКУ ПРИРОДНИЧИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ	238
<i>ПОПОВИЧ О.М., ЮЩИК Л.В.</i>	
ПРОБЛЕМА ПАРТНЕРСЬКОЇ ВЗАЄМОДІЇ СІМ'Ї ТА ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ	240
<i>РЕЗНІКОВ В.В.</i>	
РІВЕНЬ ЖИТТЯ НАСЕЛЕННЯ ЯК ОДИН З КЛЮЧОВИХ ДЕТЕРМІНАНТІВ ЯКОСТІ ЖИТТЯ.....	243
<i>РОСОХА В.І., ФЕНЧАК Л.М.</i>	
МІЖПРЕДМЕТНА ІНТЕГРАЦІЯ – СКЛАДОВА КОМПЛЕКСНОГО ПІДХОДУ ДО ФОРМУВАННЯ ЯКОСТІ ЗНАТЬ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	245
<i>РУСИН В.В., ГОРВАТ М.В.</i>	
ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ДЛЯ РОЗВИТКУ ДОПИТЛИВОСТІ В УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ.....	247
<i>СІНИШИНА В.М.</i>	
ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ ПСИХОЛОГА ЗАСОБАМИ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ.....	250
<i>СІДОР Ю.І., КУЗЬМА-КАЧУР М.І.</i>	
ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ	253
<i>СЛЕСАР Т.М.</i>	
РОЛЬ ОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ У ФОРМУВАННІ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНИХ ФАХІВЦІВ.....	255
<i>ТОВКАНЕЦЬ Г.В., КЕРЕЧАНИН Н.І.</i>	
ІНТЕРАКТИВНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ У КОНТЕКСТІ ВИКЛИКІВ СЬОГОДЕННЯ.....	257
<i>ТОВКАНЕЦЬ Г.В., ПОП Б.В.</i>	
ПРОБЛЕМИ ТА РЕАЛІЇ ЗАПРОВАДЖЕННЯ КОНЦЕПЦІЇ НУШ У СУЧАСНІЙ ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ.....	260
<i>ТОВКАНЕЦЬ Г.В., РЯШКО О.С.</i>	
ІНТЕРАКТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЗАСІБ АКТИВІЗАЦІЇ ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ	262

спективи розвитку системи освіти України (до 100-річчя Державного вищого навчального закладу “Донецький національний технічний університет”): матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет- конференції з міжнародною участю (м. Покровськ, 25 травня 2021 року). Покровськ: ДВНЗ “ДонНТУ”, 2021. С.27-32.

4. Синишина В.М., Маріонда І.І. Інтерактивні технології навчання як чинник розвитку професійних здібностей майбутніх психологів-практиків. Авіаційна та екстремальна психологія у контексті технологічних досягнень: збірник наукових праць / за заг. ред. Л.В. Помиткіної, О.М. Ічанської. Київ: “Кафедра”, 2021. С.97-105.

СІДОР Ю.І.,
здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,
спеціальність 013 Початкова освіта
Мукачівський державний університет, Україна
КУЗЬМА-КАЧУР М.І.,
к.пед.н., доцент,
Мукачівський державний університет, Україна

ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Сучасний вчитель початкових класів повинен постійно вдосконалювати свою професійну майстерність, впроваджуючи інноваційні підходи до навчання та виховання. Інноваційна діяльність учителя є невід’ємною частиною його щоденної роботи та спрямована на пошук і апробацію ефективних навчальних методик, використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, організацію проєктної та дослідницької роботи учнів, а також розвиток критичного та креативного мислення школярів.

Початкова школа є фундаментом освітнього процесу, тому вчитель повинен постійно шукати нові, ефективні способи організації навчання. На думку І. Зязюна “...в ідеалі педагог стає організатором самостійного навчального пізнання учнів, не головною діючою особою в групі учнів, а режисером їхньої взаємодії з навчальним матеріалом, один з одним та з учителем” [1, с. 56].

Сучасні діти значно відрізняються від попередніх поколінь – вони зростають у технологічному світі, мають інші пізнавальні потреби та очікування. Тому традиційні методи викладання вже не можуть в повній мірі задовольнити їхні потреби. Впровадження інноваційних підходів дозволяє зробити освітній процес більш захопливим, інте-

рактивним та результативним. Задля реалізації означеного вчитель початкових класів постійно повинен вивчати та досліджувати нові педагогічні технології, методики та прийоми. Процес власного удосконалення можливий за умови ретельного аналізу, порівняння та експериментування різних підходів, обираючи ті, які найбільше відповідають потребам та особливостям конкретного класу. Зокрема, це можуть застосовуватися технології розвивального навчання, методики формульовального оцінювання, ігрові та проєктні технології, кейс-методи тощо. Таке постійне вдосконалення педагогічної майстерності дає можливість зробити освітній процес захопливим та ефективним. Науковцями у [2] акцентується увага на пошуку шляхів поєднання цифрових технологій з методами навчання, які б сприяли розвитку творчого та критичного мислення.

Актуальними щодо вдосконалення освітнього процесу у початковій школі є такі інформаційно-комунікаційні технології:

- інтерактивні дошки. Сучасні інтерактивні дошки дають можливість залучати учнів до навчального процесу, робити його більш наочним та захопливим. Вчитель може демонструвати відео, презентації, інтерактивні вправи, проводити онлайн-голосування тощо;

- електронні освітні ресурси. Використання різноманітних електронних освітніх ресурсів, таких як інтерактивні підручники, навчальні ігри, освітні платформи, дозволяє урізноманітнити форми подачі навчального матеріалу та активізувати пізнавальну діяльність молодших школярів;

- онлайн-сервіси. Сучасні онлайн-сервіси дають можливість організувати ефективну навчальну комунікацію, проводити онлайн-уроки, спільну роботу над проєктами, опитування та тестування здобувачів початкової освіти.

Важливо зазначити, що однією з інновацій є інтеграція та оцінювання інноваційної діяльності. Впровадження інтегрованого навчання дозволяє встановлювати міжпредметні зв'язки, формувати цілісне уявлення про навколишній світ, розвивати пізнавальні здібності молодших школярів. Використання методів формульовального оцінювання (спостереження, бесіди, самооцінка учнів) дає можливість відстежувати індивідуальний поступ учнів, надавати своєчасну допомогу та підтримку. Систематичний аналіз ефективності впроваджених інновацій, їх вплив на навчальні досягнення та розвиток учнів, допомагає вчителю вдосконалювати свою професійну діяльність.

Таким чином, вчитель початкової школи, який готовий до реалізації інноваційної діяльності може розкрити здібності і таланти здобувачів

освіти, сформувати в них уміння вчитися та удосконалювати як предметні, так і загальні компетентності.

Список використаних джерел

1. Зязюн І. А. Інтелектуально творчий розвиток особистості в умовах неперервної освіти. *Неперервна професійна освіта: проблеми, пошуки, перспективи: монографія* / за ред. І. А. Зязюна. К.: Віпол, 2000. 636 с.

2. Горват М. В., Кузьма-Качур М.І. Професійна діяльність вчителя початкової школи з учнями покоління Альфа. *Науковий вісник Мукачівського державного університету. Серія "Педагогіка та психологія"*. Мукачево: МДУ, 2021. Том7. №1. С. 26-35

СЛЕСАР Т.М.,

канд. екон. наук,

Національний університет біоресурсів і
природокористування України, Україна

РОЛЬ ОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ У ФОРМУВАННІ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНИХ ФАХІВЦІВ

Освітня політика України в умовах соціально-економічних перетворень потребує пошуку нових орієнтирів та нових поглядів на роль освіти у формуванні конкурентоспроможних фахівців. В навчальних закладах освітній процес здійснюється на основі "... Конституції України, законів України "Про вищу освіту", "Про освіту", "Про наукову і науково-технічну діяльність" та інших нормативно-правових актів, міжнародних договорів України, укладених в установленому законом порядку, державних стандартів освіти та інших актів законодавства України з питань освіти" [1; С.10].

Умови формування конкурентоспроможних фахівців протягом тривалого періоду досліджували в Україні В. Зінченко, Н. Базелюк, М. Бойченко, Л. Горбунова, С. Курбатов, Ю. Мелков, О. Шипко та ряд інших науковців.

Але сучасний стан освітніх послуг потребує глибшого розкриття основних напрямків формування конкурентоспроможності фахівців взагалі і в системі вищої освіти зокрема.

Регламентуюча освітній процес нормативно-законодавча база надала автономію вищим навчальним закладам, яка передбачає наявність таких складових як самостійність і незалежність. Законодавство України поклато на університети відповідальність за прийняття рішень від-

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>